

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/96/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614206864
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7614206864.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudkyň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej vo veci žalobcov 1/ V. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. D., D. T. XXX, 2/ Y.. W. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., W. XX a 3/ B. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., D. XX, zast. splnomocneným zástupcom JUDr. Ing. Mariánom Vargom, Košice, Hlavná 18 proti žalovanému L. úradu V., so sídlom V., N. 1, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcov proti rozsudku 5C 14/2014-66 zo 7.11.2014 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovia nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej aj „súd“) rozsudkom zamietol žalobu a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia absolútnej neplatnosti právnych úkonov, zápisov vlastníckeho práva pod č. V XXX/XX - XX/XX k nehnuteľnosti parcela č. XXX/X o výmere XX mX a pod č. Z XXX/XXXX - XXX/XX k nehnuteľnosti, parcela č. XXX/XX o výmere XXXX m2, katastrálne územie A. R., na LV č. XXX a LV č. XXXX, ktoré vykonal žalovaný. P., že týmto konaním žalovaného došlo k drobeniu pozemku parc. č. XXX/X, lesné pozemky o výmere XXXXXX m2, čo je v rozpore s ustanovením § 23 ods. X zák. č. XXX/XXXX Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, platného k XX.XX.XXXX. D. sa vzťahuje k povoleniu vkladu kúpnej zmluvy z XX.X.XXXX (V XXX/XX - XX/XX), ako aj k zápisu geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XX (Z XXX/XXXX - XXX/XX zo XX.XX.XXXX. C. právny záujem na podanej žalobe podľa § 80 písm. c/ O.s.p. odôvodnili tým, že žalovaný vykonal neplatné právne úkony, ktoré sú v rozpore s platným právom, keďže zápisom vlastníckeho práva k parcelám č. XXX/X a č. XXX/XX došlo k zamedzeniu vlastníckeho práva žalobcov a tiež k zamedzeniu užívania lesnej cesty k nehnuteľnostiam žalobcov, ktoré sú postavené na susediacich parcelách č. XXX/X a XXX/X, k.ú. A. R.. P., že nová vlastníčka sporných parciel č. XXX/X a XXX/XX Y.. O. R., bytom O. XX, I., nar. XX.XX.XXXX sa domáha žalobou vedenou na L. súde O. C. A., č.k. XC/XXX/XXXX určenia zákazu prechodu žalobcami po lesnej ceste k ich chate cez parcelu č. XXX/XX, uloženia povinnosti platiť nájom za lodenicu patriacu žalobcom na parcele č. XXX/X a odstránenia prístupovej cesty a schodov, ktoré tvoria prístup k lodenici žalobcov. Týmto dochádza k priamemu ohrozeniu výkonu ich vlastníckeho práva pri užívaní ich nehnuteľností postavených na parcelách č. XXX/X a XXX/X. Z uvedených dôvodov považujú žalobcovia tieto zápisy vlastníckych práv za neplatné právne úkony, keďže sú v rozpore s ustanovením § 23 ods. 1 zák. č. 182/1995 Z.z. v spojení s ustanoveniami § 31 ods. 3 a § 67 zák. č. 162/1995 Z.z. katastrálneho zákona v platnom znení. Žalovaný žalobu považoval za nedôvodnú a žiadal ju zamietnuť. Po právnom posúdení podľa § 80 písm. c/ O.s.p., § 34, § 35 ods. 1, § 37 ods. 1,

2, § 39, § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2, 3, § 5 ods. 1, 2, § 11 ods. 2, § 18 ods. 2 písm. a/, b/, § 22 ods. 1, 2, 5, § 28 ods. 1, 2, 3, § 29, § 30 ods. 1, 2, § 31 ods. 1, 3, 5, § 34 ods. 1, 2, 3, § 70 ods. 1, 2 zákona č. 162/1995 Z.z. (katastrálny zákon) súd dospel k záveru, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože pred uzavretím kúpnej zmluvy z 23.1.2002 medzi obcou A. R. a O. R. ohľadom pozemku parc. č. XXX/X, resp. pred vydaním osvedčenia o vydržaní pozemku parc. č. XXX/XX O. R., neboli vlastníkmi týchto pozemkov a nepreukázali, ako by sa zmenilo ich právne postavenie, ak by návrhu na určenie neplatnosti týchto právnych úkonov bolo vyhovené. Súd konštatoval, že žalobcovia neoznačili ako žalovanú O. R., ktorej aktuálne svedčí zápis v katastri nehnuteľností ako vlastníčke pozemkov parc. č. XXX/X o výmere XX mX (LV č. XXX) a parc. č. XXX/XX o výmere XXXX mX (LV č. XXXX), čo spôsobuje nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, pretože účastníkmi konania o neplatnosť právneho úkonu musia byť všetci, ktorí zmluvu uzavreli, resp. ktorí boli týmto právnym úkonom dotknutý. I. obec A. R. ani O. R. napriek tomu, že boli účastníkmi kúpnej zmluvy z 23.1.2002, ako aj účastníkmi katastrálneho konania, ktorého výsledkom bolo vykonanie zápisov do katastra nehnuteľností, nie sú označení ako žalovaní, bolo potrebné aj z tohto dôvodu žalobu zamietnuť. Napokon uzavrel, že rozhodnutie o povolení vkladu je rozhodnutím okresného úradu, orgánu miestnej štátnej správy v katastrálnom konaní, teda ide o individuálny správny akt. Rozhodnutie o povolení vkladu nadobúda právoplatnosť dňom vydania rozhodnutia. Proti rozhodnutiu, ktorým sa vklad povoľuje, nemožno podať odvolanie, návrh na obnovu konania a ani ho nemožno preskúmať mimo odvolacieho konania. Takéto rozhodnutie môže napadnúť len prokurátor protestom, prípadne účastník katastrálneho konania správnu žalobou. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, keďže žalobcovia podľa výsledku konania nárok na náhradu trov konania nemajú a úspešnému žalovanému trovy nevznikli.

Rozsudok napadli včas podaným odvolaním žalobcovia z odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ O.s.p., pretože súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie a zjavne účelovo zamieňa, čo je petítom žaloby a aké následky sú spojené s petítom podanej žaloby, pričom sa snaží vzbudiť dojem, že tu existujú nedostatky v okruhu pasívne legitimovaných osôb, a že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na podaní predmetnej žaloby. K tvrdeniu súdu o nedostatku pasívnej legitímácie poukázali na to, že súd po preskúmaní podmienok konania (§ 103 O.s.p.) pokračoval v konaní s pasívne legitimovanou osobou označenou v návrhu. Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. ide v danom prípade o osobitý prípad určovacej žaloby, ktorá je prípustná za takých okolností, keď sa môže určovacou žalobou domáhať vyslovenia neplatnosti aj osoba odlišná od zmluvných strán, pokiaľ osvedčí naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že jej hmotno-právne postavenie môže byť súdom judikovanou neplatnosťou predmetnej zmluvy priaznivo ovplyvnené. Pokiaľ ide o tvrdenie súdu (v súvislosti s nepreukázaním naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení), že žalobcovia nepreukázali, ako by sa zmenilo ich právne postavenie, ak by sa ich návrhu vyhovel, argumentovali tým, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je preukázaný tým, že v prípade ich úspechu v tomto konaní, by bolo nulité snaženie O. R., ktorá sa domáha žalobou na Okresnom súde Spišská Nová Ves v konaní 8C 155/2006 určenia zákazu prechodu žalobcov po lesnej ceste k ich chate cez parcelu č. XXX/XX, uloženia povinnosti platiť nájom za lodenicu patriacu žalobcom na parcele č. XXX/X a odstránenia prístupovej cesty a schodov, ktoré tvoria prístup k lodenici žalobcov. V prípade vyhovenia tejto ich žalobe stratila by O. R. v konaní 8C 155/2006 aktívnu legitímáciu a postavenie oprávnenej žalobkyne, čím by boli chránené ich práva používať prechod po lesnej ceste k ich chate cez parcelu č. XXX/X, O. R. by nebolo umožnené žiadať od nich nájom za lodenicu, ktorá im patrí na parcele č. XXX/X a takisto by bolo právne irelevantné požadovať od nich odstránenie prístupovej cesty a schodov tvoriacich prístup k lodenici. Vyhovením návrhu v tomto konaní by bol teda ochránený výkon ich vlastníckeho práva a užívania nehnuteľností. Namietali, že žalovaný nepreskúmal dostatočne kúpnu zmluvu z 23.1.2002 uzavretú medzi obcou A. R. a O. R. ohľadom pozemku parcely č. XXX/X. Rozdelením parcely č. XXX/X vedenej ako lesný pozemok, došlo k vytvoreniu novej parcely č. XXX/X a to v rozpore so zákonom č. XXX/XXXX Z.z. o drobení pozemkov. H. výlučného práva k pozemku parcely č. XXX/X registra „C“ o výmere XX mX k.ú. A. R., na základe kúpnej zmluvy z XX.X.XXXX bola v rozpore so zákonom č. XXX/XXXX Z.z. o drobení pozemkov vytvorená nová parcela č. XXX/X, lebo v čase zápisu nedošlo k trvalému vyňatiu tohto pozemku z lesného pôdneho fondu, a preto žalovaný bol povinný podľa ust. § 31 ods. 3 katastrálneho zákona návrh na vklad zamietnuť. Rovnako v rozpore so zákonom č. 180/1995 Z.z. došlo k zápisu vlastníckeho práva „záznamom“ (na základe vydržania) k parcele č. XXX/XX registra „C“, lesné pozemky o výmere

XXXX m2, čím došlo k drobeniu pôvodnej parcely č. XXX/X - lesné pozemky o výmere XXXXXX m2. S poukazom na § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedli, že predmetom vydržania ako špecifického spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva nemôže byť časť veci. Notárska zápisnica N 395/2004, Nz 75477/2004 zo 14.10.2004 deklaruje iba vydržanie časti parcely č. XXX v k.ú. A. R., preto je nespôsobilou listinou na zapísanie vlastníckeho práva. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhli, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Žalovaný bol v odvolacom konaní nečinný.

Odvolací súd prejednal vec v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 14.1.2016 v súlade s § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p. a rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi, ku ktorým dospel súd prvého stupňa a s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Žalobcovia v odvolaní uvádzajú odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ O.s.p., t.j. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ani jeden z uvedených odvolacích dôvodov nie je daný.

Podľa ustálenej súdnej praxe, neúplnosť zistenia skutkového stavu (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvého stupňa nezistoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvého stupňa.

Žalobcovia v konaní pred súdom prvého stupňa navrhli ustanoviť znalca, aby sa vyjadril či „je možné vydržať parcelu, ktorá de-facto neexistovala a de-iure malo na nej nabehnúť nejaké vydržanie“. Súd uznesením nepripustil vykonanie dôkazu navrhnutého žalobcami a v rozsudku svoj postup odôvodnil poukázaním na nedostatky žaloby, pre ktoré ju zamietol. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, ktorý nepripustil dokazovanie znalcom na žalobcami položenú otázku, pričom navyše poukazuje na skutočnosť, že riešenie otázky vydržania nie je otázkou pre znalca, ale ide o otázku právu, ktorú si vie vyriešiť sám konajúci súd. Nevykonanie žalobcami navrhovaného dôkazu súdom prvého stupňa nevedlo k neúplnému zisteniu skutkového stavu.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. spočívajúci v nesprávnom skutkovom zistení, sa týka skutkových zistení, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré sú nesprávne v tom zmysle, že nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 až § 135 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil na správne zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, alebo aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil, prípadne ak zo skutočností dostatočne preukázaných vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu odvolacích námietok žalobcov a dospel k záveru, že súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd všetky vykonané dôkazy vyhodnotil každý jednotlivito a všetky v ich vzájomnej súvislosti, prihliadol pritom na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho čo uviedli účastníci, a preto mu nemožno vyčítať porušenie postupu pri hodnotení dôkazov v zmysle ust. § 132 O.s.p. Na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správnych právnych predpisov, preto nie je naplnený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.

Skutočnosti, ktoré žalobcovia uviedli v odvolaní nie sú spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie, a vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Odvolanie žalobcov z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov preto nemožno považovať za opodstatnené. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa pokiaľ ide o nedostatok nalievavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení ako aj na okruhu označených žalovaných a na zdôraznenie správnosti dopĺňa tieto dôvody:

V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že nejde o typický prípad určenia neplatnosti právneho úkonu podľa Občianskeho zákonníka, ale žalobcovia sa domáhajú určenia neplatnosti individuálneho správneho aktu orgánu štátnej miestnej správy. Zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy, sa preskúma v správnom súdnictve (§ 244 a nasl. O.s.p.). V prípade, že žalobcovia považovali postup úradu za nezákonný, resp. nesprávny, mali sa domáhať ochrany práv podaním žaloby v rámci správneho súdnictva. Katastrálne úrady a správy katastra ako miestne orgány štátnej správy, vykonávali štátnu správu na úseku katastra (do 30.9.2013, od 1.10.2013 nadobudol účinnosť zákon č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov), preto uloženie akejkoľvek povinnosti týkajúcej sa ich pôsobnosti, či zákazu, resp. príkazu konať vo veciach ich právomoci súdnym rozhodnutím v občianskoprávnom konaní je neprípustné (ako je vyššie uvedené, súdom prislúcha právo kontroly zákonosti rozhodnutí orgánom štátnej správy iba v rámci správneho súdnictva).

Odvolačný súd poznamenáva, že konal s právnym nástupcom pôvodne označeného žalovaného, pričom vychádzal z ustanovenia zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého okresný úrad je miestny orgán štátnej správy, ktorý má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti a ktorým boli zrušené správy katastra (§ 8). V danom prípade nesprávne označenie žalovaného nebráni súdu, aby konal so správne identifikovaným žalovaným, pokiaľ táto skutočnosť vyplýva zo žaloby, samotný žalovaný (správne označený) poukazoval na túto skutočnosť a súhlasil s tým, aby s ním súd konal (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13.7.2011 sp. zn. 4Sžo 19/2011).

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny.

Žalobcovia nemali úspech v odvolacom konaní, preto nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p.), a žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto o jeho trovách nebolo rozhodnuté (§ 224 ods. 1, § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.